

**چهارشنبه 1 اردیبهشت 1395-12 رجب 1437-20 آوریل 2016**

مستوفی الممالک رئیس الوزراء در دولت تغییراتی داد ...

**\* 1 اردیبهشت در گذر تاریخ**

**\* مستوفی الممالک رئیس الوزراء در دولت تغییراتی داد (1297 ش)**  
اشاره:

مستوفی الممالک رئیس الوزراء در دولت تغییراتی به این شرح داد :  
مخبرالسلطنه وزیر داخله - مشاور الممالک وزیر خارجه مشیرالدوله وزیر جنگ - مشارالسلطنه وزیر مالیه - نصرالملک وزیر عدلیه - سردار اسعد وزیر پست و تلگراف - میرزا حسین خان معین الوزاره وزیر فوائد عامه و تجارت - ممتاز الملک وزیر علوم و اوقاف.

**\* عهدنامه ودادیه و تأمینیه**  
بین دولتین ایران و ترکیه در منزل محمدعلی فروغی (ذکاء الملک) رئیس الوزراء در یازده فصل و به زبان های فارسی، ترکی، فرانسه امضاء و مبادله شد. (1305 ش)

**\* درگذشت «ملک الشعراء بهار» ادیب و سیاستمدار (1330 ش)**  
اشاره:

استاد محمدتقی بهار پسر ملک الشعراء محمد کاظم صبوری در سال 1266 ش در مشهد به دنیا آمد. از هفت سالگی به سرودن شعر روی آورد و از مظفرالدین شاه در 18 سالگی لقب ملک الشعراء گرفت. وی از محضر ادیب نیشابوری استفاده برد و علی رغم منع پدر از سرودن شعر، به دلیل علاقه و استعداد ذاتی، به این هنر گرائید. محمدتقی بهار پس از مرگ پدرش دنبال تکمیل تحصیلات علمی را به منظور تقویت بنیه های شاعری گرفت و به مرور سرآمد همه شاعران معاصر ایران گردید، تا جایی که به عنوان آخرین استاد شعر کلاسیک فارسی شناخته شد و آوازه جهانی پیدا کرد. بهار بعدها به خدمت دولت درآمد و پس از مدتی اشتغال در مناصب دولتی، در سلک آزادی خواهان و مشروطه طلبان جای گرفت. بهار فعالیت های سیاسی خود را از آغاز نهضت مشروطه آغاز کرد و در این راه متحمل رنج زندان و تبعید و آوارگی گردید. در همه این احوال از آن روزها و شب ها که ملک الشعراء بهار، عمر خود را در زدوخوردهای سیاسی و روزنامه نگاری و حبس و تبعید و خدمت در مجلس شورای ملی می گذرانید تا آن ساعت ها که با لحن دلچسب و سخنان دل انگیز و اشارات دلنشین خود در کلاس درس اشتغال داشت، حتی در ایام بیماری و آخرین روزهای زندگی، ذهن خلاقش از آفرینش معانی و موضوعات جدید باز نایستاد و مجموعه های شعری پدید آورد. از لحاظ ادبی نیز اهمیت شعر بهار بیشتر از آن جهت است که او زبان فصیح پیشینیان را به بهترین و دل انگیزترین صورت در سخن خود به کار برده است. بهار با اطلاع و آفری که از زبان فارسی و ادبیات قبل از اسلام داشت، به خلق ترکیبات جدید و وارد کردن بسیاری از لغات متروک لهجه های کهن در آثار خود توفیق یافت. تصحیح و حاشیه تاریخ سیستان و مجمل التواریخ و تألیف سبک شناسی نثر فارسی و دیوان اشعار و چند نوشتار سیاسی از جمله آثار اوست. استاد محمدتقی بهار سرانجام در اول اردیبهشت 1330 ش در 64 سالگی به مرض سل درگذشت.

**\* اعزام روحانیون به سربازی**  
پس از ماجرای حمله به مدرسه فیضیه (1342 ش)  
اشاره:

تهاجم وحشیانه مزدوران بعث رژیم پهلوی به مدرسه فیضیه در دوم فروردین 1342، عکس العمل شدید مراجع عظام، طلاب و فضلاء حوزه و مردم مسلمان را به دنبال آورد. با گسترش تظاهرات و حمایت های گسترده از طرف اقشار مختلف مردم و علما و مراجع داخل و خارج کشور، رژیم درمانده، دست به یک سلسله حرکت های ایذائی زده و

جنگ روانی حساب شده‌ای را از طریق رسانه‌های گروهی آغاز کرد.

یکی از این حرکت‌ها، طرح مسئله اعزام طلاب به سربازخانه‌ها بود که در تاریخ اول اردیبهشت 1342 به صورت وحشیانه‌ای انجام گرفت. مأموران حکومتی در کوچه و خیابان به دستگیری طلاب جوان پرداخته و ضمن نادیده انگاشتن معافیت تحصیلی آنان، این افراد را

به پادگان‌ها اعزام می‌کردند. در واکنش به این عمل، حضرت امام خمینی(ره) به طلاب فرمودند: «شما هر کجا باشید، سربازان امام زمان هستید. رسالت سنگینی که بر عهده دارید روشن ساختن و آگاه کردن سربازان و درجه‌داران است. خود را از نظر روحی و جسمی قوی سازید.» اعزام روحانیان به سربازی نه تنها باعث هضم آنان در سربازخانه‌ها نشد، بلکه آنها در آن وضعیت نیز به مبارزات روشنگرانه خود ادامه دادند و این‌گونه شد که در پادگان‌ها و در میانه بدنه ارتش هم نهضت اسلامی و امام خمینی(ره) یارانی پیدا کرد که در تداوم و پیروزی انقلاب، مثمر ثمر بود.

\* دولت به استیضاح نمایندگان فراکسیون چهارنفری پان ایرانیست پاسخ داد و تقاضای رأی اعتماد نمود.(1349ش) اشاره:

نمایندگان مجلس به جزء نمایندگان پان ایرانیست به دولت رأی اعتماد دادند.

\* سازمان تعاون مصرف شهر و روستا با سرمایه پانصد میلیون ریال با

یازده فروشگاه در تهران و شهرستانها کار خود را آغاز کرد.(1352ش) اشاره:

سازمان تعاون مصرف شهر و روستا با سرمایه پانصد میلیون ریال با یازده فروشگاه در تهران و شهرستانها کار خود را آغاز کرد. دکتر باقر عاقلی مدیر عامل سازمان مزبور اعلام نمود این سازمان پلی مطمئن بین شهر و روستا خواهد بود.

\* ولیعهد اسپانیا به تهران آمد و مورد استقبال قرار گرفت.(1354ش)

\* والتر شل

رئیس جمهوری آلمان فدرال در رأس یک هیئت وارد تهران شد.(1357ش) اشاره:

والتر شل رئیس جمهوری آلمان فدرال در رأس یک هیئت وارد تهران شد و در فرودگاه از طرف شاه مورد استقبال قرار گرفت. همراه وی جمع کثیری از روزنامه نگاران آلمانی به تهران آمدند.

\* مصاحبه مهندس بازرگان با رادیو بلژیک(1357ش)

اشاره:

مهندس بازرگان در مصاحبه با رادیو بلژیک بیان داشت: این رژیم واقعاً برای کشور غیرتحمیل شده است و این خود شاه است که با کشتار و سیاست نامطلوب خود در اداره امور، کلیه طبقات را علیه خود برانگیخته است.

\* رحلت فقیه بزرگوار

آیت الله «میرزا علی

غروی علیاری تبریزی» (1376 ش)

اشاره:

آیت‌الله حاج میرزا علی غروی علیاری تبریزی در سال 1280 ش (1319 ق) در بیت علم و تقوا در تبریز زاده شد. او که از نوادگان عالم بزرگ و

فقیه جلیل، آیت‌الله حاج ملاعلی علیاری بود، پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی، راهی نجف اشرف گردید و سالیان بسیار در محضر حضرات آیات:

سید ابوالحسن اصفهانی، ضیاء الدین عراقی، میرزای نائینی، سید ابوتراب خوانساری و سیدعلی آقا قاضی،

زانوی ادب زد. وی در این دوران، مبانی علمی خود را در اخلاق، فقه، اصول، کلام، رجال، عرفان، حکمت و فلسفه استوار ساخت و در جوانی به دریافت اجازات متعدد روائی و اجتهادی از علمای بزرگ نجف نائل آمد. معظم له در 31 سالگی به درخواست جدّ

عالی قدرش، آیت‌الله محمد حسن علیاری به تبریز بازگشت و به مدت 65 سال به تحقیق، تدریس، تألیف و پرورش شاگردان اشتغال ورزید.  
از آن فقیه سترگ نوشتارهای فراوانی به جای مانده که تقریرات درس خارج فقه حضرات آیات: عراقی، نائینی، سیدابوالحسن اصفهانی و نیز شرح عروة الوثقی در 15 جلد از آن جمله است. آیت‌الله علیاری سرانجام در چنین روزی برابر با 13 ذی‌حجه 1417 ق در 96 سالگی در تبریز بدرود حیات گفت و پس از تشییعی با شکوه، در حرم حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

\* روز بزرگداشت  
شیخ اجل «مصلح‌الدین سعدی شیرازی»  
اشاره:

شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی در حدود سال 606 ق در میان خاندانی از عالمان دین در شیراز ولادت یافت. وی در اوان جوانی برای تحصیل علوم ادبی و دینی راهی نظامیه بغداد شد و سپس به عراق و شام و حجاز سفرکرد. سعدی در اواسط قرن هفتم به شیراز بازگشت و منظومه حکمی بوستان را در سال 655 ق و گلستان را در مواعظ و حکم به نثر مُسَجَّع و آمیخته با قطعات اشعار دل‌انگیز در سال 656 ق، نگاشت. وی از آن پس، قسمت عمده عمر خود را در زادگاه خود گذراند تا این که در سال 691 ق در 85 سالگی درگذشت و در خانقاه خود به خاک سپرده شد. در سخن سعدی، غزل عاشقانه آخرین حد لطافت و زیبایی را درک کرده و لطیف‌ترین معانی در ساده‌ترین، فصیح‌ترین و کامل‌ترین الفاظ آمده است. سعدی در حکمت و موعظه و ایراد حکم و امثال از هر شاعر پارسی‌گوی موفق‌تر است و نثر مزین و آراسته و شیرین و جذاب او در گلستان، بهترین نمونه نثرهای فصیح فارسی می‌باشد. در جمهوری اسلامی ایران، اول اردیبهشت به عنوان روز سعدی نامگذاری شده است که همه ساله در مراسم‌های ویژه، گرامی داشته می‌شود.

\* 12 رجب  
در گذر تاریخ

\* وفات «عباس بن عبدالمطلب»، عموی پیامبر(ص) اسلام(32 ق)  
اشاره:

عباس ابن عبدالمطلب، عموی پیامبر(ص) و یکی از بزرگان قریش بود. مؤرخان معتقدند که وی قبل از هجرت پیامبر به مدینه، پنهانی مسلمان شد. عباس پس از هجرت نیز در مکه ماند و اخبار فعالیت‌های مشرکان بر ضد مسلمانان را به پیامبر(ص) اطلاع می‌داد.  
\* انتخاب کوفه به عنوان مقر حکومت امام علی(ع)  
(36 ق)

اشاره:  
امیرالمؤمنین امام علی(ع) پس از پیروزی در جنگ جمل به همراه لشکریان و گروهی از مردم بصره به شهر کوفه وارد شد و آن جا را به عنوان مرکز حکومت اسلامی خود انتخاب کرد. کوفه از آن جهت که در مرز شام بود، این امکان را به امام می‌داد که در مقابل فتنه‌های معاویه، ایستادگی نماید.

\* درگذشت «ابوحذیفه» راوی حدیث و اخبار تاریخی و داستان‌های پیامبران  
(206 ق)  
اشاره:

ابوحذیفه مدتی را در شهرهای مکه و مدینه به سر بُرد و به فراگیری حدیث مشغول شد. وی راوی احادیثی معتبر بود که از پیامبر(ص) نقل می‌گردید. یکی از تألیفات مهم ابوحذیفه، المُبتداء، نام دارد که درباره‌ی خلقت انسان و داستان‌های پیامبران است.

\* قتل «لطفعلی خان زند» آخرین فرمانروای زندیه به فرمان «آقامحمد خان قاجار»(1209 ق)  
اشاره:

لطفعلی خان زند، پسر جعفرخان بن صادق خان، یعنی نواده‌ی برادری کریم خان زند و هشتمین و آخرین خان سلسله‌ی زندیه

از سال 1203 تا 1209 ق، فرمان رانده است. با وجود سن کم، به فتوحات مهمی نائل آمد و تا زنده بود، آقامحمدخان قاجار از او بر جان و دولت خویش، بیم داشت.

\* تولد عالم فاضل

آیت الله «سیدمصطفی خمینی» فرزند ارشد  
«امام خمینی» (1349ق)

اشاره:

آیت الله سید مصطفی خمینی در 12 رجب 1349 قمری در شهرستان قم دیده به جهان گشود.  
پس از اتمام دروس ابتدائی، به فراگیری دروس اسلامی پرداخت، دوره سطح را در محضر اساتیدی چون حائری، صدوقی، سلطانی و شیخ محمد جواد اصفهانی گذارند.

\* 20 آوریل

در گذر تاریخ

\* ژاک دو موله،

رهبری شوالیه‌های هیکل را  
بر عهده گرفت. (1292م)

\* تهاجم وهابیون حجاز  
به شهر مقدس کربلا (1802م)

اشاره:

با قدرت یافتن وهابیون در حجاز، مناقشات و زد و خوردهایی بین آنان و دیگر مسلمانان به ویژه شیعیان روی می‌داد که یکی از این موارد،

تجاوز وهابیون به شهرهای مقدس نجف و کربلا در  
بیستم آوریل سال 1802م است.

با توجه به این که دو شهر نجف و کربلا از شهرهای مورد احترام و از  
زیارتگاه‌های مهم شیعه است، این امر باعث شد که حملات وهابیت بیشتر و شدیدتر در مورد این دو نقطه متمرکز شود. انگیزه  
اصلی این تجاوزکاران از کشتار و  
قتل و غارت شیعیان، اعتقادات تند مذهبی آنان بود که با تعصب شدیدی آمیخته است. وهابیان به تهمت مشرک بودن مردم  
کربلا به این شهر حمله کرده و پس از تخریب گنبد و بارگاه و ضریح مقدس امام حسین(ع)  
خزانة حرم را غارت نمودند.

در جریان این تهاجم وحشیانه، بیش از دو هزار نفر از شیعیان کربلا به شهادت رسیدند. هم‌چنین، وهابیان با غارت اموال و  
تخریب قسمت‌هایی از شهر، آن را به ویرانه‌ای تبدیل کردند.  
این واقعه خشم مسلمانان را برانگیخت و نفرت از  
اعمال وهابیت را در دل آنان بیشتر کرد. وهابیان پس از روی کار آمدن دولت سعودی نیز به اعمال ضد شیعی خود ادامه داده و  
در حرکتی ضد دینی، بارگاه ملکوتی ائمه بقیع(ع) و خاندان پیامبر(ص) را تخریب کردند.

\* تبعید «نپلئون بُنپارت»

به «جزیره اِلِب» پس از شکست از متحدان اروپائی (1815م)

\* تولد «آدولف هیتلر» صدراعظم و دیکتاتور سفاک آلمان (1889م)